

PRISTOPNI DOKUMENT

Zadeva: SKUPNO STALIŠČE EVROPSKE UNIJE
– Sklop 3: Konkurenčnost in vključujoča rast

PRISTOPNA POGAJANJA

Ukrajina

SKUPNO STALIŠČE EU

(na podlagi pogajalskega stališča Ukrajine AD 30/26 CONF-UA 6)

Pogajalski sklop: 3

Konkurenčnost in vključujoča rast

S poglavji 10 – Digitalna preobrazba in mediji, 16 – Obdavčitev, 17 – Ekonomska in monetarna politika, 19 – Socialna politika in zaposlovanje, 20 – Podjetniška in industrijska politika, 25 – Znanost in raziskave, 26 – Izobraževanje in kultura ter 29 – Carinska unija

To stališče Evropske unije temelji na njenem splošnem stališču za pristopno konferenco z Ukrajino (AD 9/24 CONF-UA 2) in zanj veljajo pogajalska načela, ki jih je ta pristopna konferenca potrdila, kar konkretno pomeni, da:

- kakršno koli mnenje, ki ga o določenem poglavju pogajanj izrazita Ukrajina ali EU, v ničemer ne vpliva na stališče, ki ga lahko zavzameta o drugih poglavjih;
- se dogovori, doseženi med pogajanji o posameznih poglavjih, tudi delni, ne morejo škodovati kot dokončni, dokler ni dosežen splošni dogovor o vseh poglavjih;

veljajo pa tudi zahteve iz točk 5, 12, 42, 49, 50, 51 in 52 pogajalskega okvira.

EU spodbuja Ukrajino, naj nadaljuje proces usklajevanja s pravnim redom EU ter ta pravni red dejansko izvaja in uveljavlja. Prav tako naj že pred pristopom na splošno oblikuje politike in instrumente, ki bodo čim bližji politikam in instrumentom EU.

EU ugotavlja, da Ukrajina v svojem stališču AD 30/26 CONF-UA 6 sprejema pravni red EU iz sklopa 3, veljaven 7. oktobra 2026, in izjavlja, da bo do datuma pristopa k Evropski uniji pripravljena za njegovo izvajanje, razen področij iz poglavij 16 in 17, za katera je Ukrajina zahtevala prehodna obdobja, kot je opisano v nadaljevanju.

EU v skupnem odgovoru na zahteve Ukrajine po prehodnih obdobjih in odstopanjih opozarja na svoje splošno pogajalsko izhodišče, po katerem so prehodni ukrepi izjeme in so omejeni časovno in po obsegu, spremlja pa jih načrt z natančno določenimi fazami za uporabo pravnega reda EU. Ti ukrepi ne smejo spreminjati pravil ali politik EU, ovirati njihovega pravičnega delovanja ali povzročiti večjega izkrivljanja konkurence na notranjem trgu.

1. Poglavje 10 – Digitalna preobrazba in mediji

EU pozdravlja dobro strukturirano **institucionalno ureditev** Ukrajine in visoko stopnjo usklajenosti s cilji politike EU ter Ukrajino poziva, naj zagotovi popolno usklajenost s cilji digitalnega desetletja. EU ugotavlja, da je Ukrajina dosegla napredek pri digitalni preobrazbi[, predvsem kar zadeva digitalizacijo javnih storitev]. EU z zadovoljstvom ugotavlja, da je Ukrajina prenesla pravni red EU o gostovanju, kar je omogočilo njen pristop k shemi „gostovanje kot doma“ s 1. januarjem 2026. EU Ukrajino spodbuja, naj v celoti izkoristi program Digitalna Evropa.

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU v zvezi z **elektronskimi komunikacijami in informacijsko tehnologijo**. EU pozdravlja visoko raven usklajenosti Ukrajine s pravnim redom EU v zvezi z gostovanjem ter njeno delno usklajenost na področju elektronske identifikacije, odprtih podatkov in politike radiofrekvenčnega spektra. EU poziva Ukrajino, naj okrepi prizadevanja za nadaljnje usklajevanje in sprejme vse ukrepe, potrebne za celovito izvajanje pravnega reda EU, vključno s sprostitvijo pasu 700 Mhz, ki se je doslej uporabljal za oddajanje televizijskih programov, pa tudi pravnega reda EU o pasu 800 MHz, ko bo vojno stanje odpravljeno.

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU v zvezi z **digitalnimi storitvami**. EU pozdravlja prve ukrepe za uskladitev z aktom o digitalnih storitvah, aktom o digitalnih trgih in uredbo o razmerjih med podjetji in platformami ter poziva Ukrajino, naj nadaljuje svoja prizadevanja, predvsem v zvezi z aktom o digitalnih storitvah. EU je seznanjena s prošnjo Ukrajine za tehnično pomoč pri ustanovitvi pristojnega regulativnega organa, ki bo med drugim pristojen za izvajanje digitalnih storitev.

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU v zvezi z **digitalnim zaupanjem in kibernetsko varnostjo**. EU poziva Ukrajino, naj se uskladi z okvirom EU za digitalno identiteto in nadaljuje usklajevanje z direktivo NIS2. Poleg tega EU spodbuja Ukrajino, naj še naprej izvaja zbirko orodij EU za varnost 5G.

EU pozdravlja visoko stopnjo usklajenosti Ukrajine s pravnim redom EU v zvezi z **avdiovizualnimi medijskimi** storitvami na splošno in njeno delno usklajenost v zvezi s pravnim redom na področju medijev kot takim. EU poudarja, da mora biti popolna uskladitev z direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah in evropskim aktom o svobodi medijev za Ukrajino prednostna naloga.

Poleg tega EU ugotavlja, da Ukrajina ni usklajena s pravnim redom EU na področju **umetne inteligence in polprevodnikov**, ter jo poziva, naj se uskladi z aktom EU o umetni inteligenci in sprejme potrebne ukrepe za uskladitev s pravnim redom EU o polprevodnikih.

EU izraža zadovoljstvo, da ima Ukrajina vzpostavljen pravni in strateški okvir za **boj proti korupciji na področju digitalne preobrazbe in medijev**. EU Ukrajino spodbuja, naj ohrani sistem spremljanja ter tako zagotovi, da se bo okvir izvajal, pri tem pa naj posebno pozornost nameni medijskemu sektorju.

2. Poglavje 16 – Obdavčitev

EU je seznanjena z zahtevo Ukrajine po naslednjih prehodnih obdobjih:

- a. prehodnem obdobju glede pravil EU o trošarinah, v katerem se oprostitve ne uporabljajo, še posebej v zvezi s:
 - 1) členom 14(1)(c) Direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije glede izvajanja oprostitve trošarine za energente, dobavljene za uporabo kot gorivo za plovbo po teritorialnih vodah Skupnosti (vključno z ribolovom), razen za plovila za zasebne namene, in električno energijo, proizvedeno na krovu plovil.

EU meni, da bo potrebovala natančnejše informacije, preden bo lahko sprejela stališče glede te zahteve. Konkretno, EU poziva Ukrajino, naj določi časovni okvir zahtevanega prehodnega obdobja, predstavi načrt za izpolnjevanje pravil EU o trošarinah v zvezi z oprostitvami glede določenih energentov in posreduje podatke o njegovem izvajanju po koncu prehodnega obdobja;
 - 2) pododstavki (a), (e) in (f) člena 27(1) Direktive Sveta 92/83/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uskladitvi strukture trošarin za alkohol in alkoholne pijače.

EU meni, da bo potrebovala natančnejše informacije, preden bo lahko sprejela stališče glede te zahteve. Konkretno, EU poziva Ukrajino, naj določi časovni okvir zahtevanega prehodnega obdobja, predstavi načrt za izpolnjevanje pravil EU o trošarinah v zvezi z oprostitvami glede določenega alkohola in alkoholnih pijač ter posreduje podatke o njegovem izvajanju po koncu prehodnega obdobja;

- b. prehodnem obdobju glede skupnega sistema obdavčevanja plačil obresti ter licenčnin med povezanimi družbami v različnih državah članicah.

EU meni, da bo potrebovala natančnejše informacije, preden bo lahko sprejela dokončno stališče glede te zahteve. Konkretno, EU poziva Ukrajino, naj določi časovni okvir zahtevanega prehodnega obdobja in predloži dodatne informacije v zvezi z učinkom uporabe ali odložitve uporabe skupnega sistema obdavčevanja čezmejnih plačil obresti in licenčnin za davčne prihodke ter privlačnostjo Ukrajine kot naložbene destinacije. EU predlaga, da se ta zahteva ponovno obravnava v poznejši fazi pogajanj.

EU ugotavlja, da je zakonodaja Ukrajine delno usklajena s pravnim redom EU na področju **posredne obdavčitve**. EU poziva Ukrajino, naj svojo zakonodajo o DDV uskladi s pravnim redom EU, predvsem z revizijo področja uporabe nižjih stopenj in oprostitvev DDV ter s krepitvijo sistema upravljanja DDV. Poleg tega EU poudarja, da bi morala Ukrajina svojo zakonodajo uskladiti s pravnim redom EU na področju trošarin za energente, tobačne izdelke ter alkohol in alkoholne pijače. To vključuje uveljavitev časovnega okvira za postopno uskladitev s trošarinskimi stopnjami EU. Poleg tega mora Ukrajina svoj sistem trošarinskega skladiščenja alkohola in alkoholnih pijač, tobačnih izdelkov ter energentov uskladiti s pravnim redom EU. Ukrajina se mora uskladiti tudi z direktivo o posrednih davkih na zbiranje kapitala, potrebna pa je še nadaljnja uskladitev na področju obdavčitve avtomobilov.

EU ugotavlja, da je zakonodaja Ukrajine delno usklajena s pravnim redom EU na področju **neposredne obdavčitve**, vključno z direktivo o združitvah, direktivo o matičnih in odvisnih družbah, direktivo o obrestih in licenčninah, direktivo proti izogibanju davkom, direktivo o mehanizmu za reševanje davčnih sporov ter direktivo o skupnem sistemu obdavčitve matičnih družb in odvisnih družb iz različnih držav članic. EU poudarja, da je treba vse davčne zavezance, ki uveljavljajo svoje pravice do prostega gibanja v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije, obravnavati enako in da je treba do pristopa odpraviti vsako nacionalno davčno zakonodajo, ki diskriminira davčne zavezance nerezidente v primerjavi z davčnimi zavezanci rezidenti.

EU ugotavlja, da je davčni sistem Ukrajine delno usklajen s pravnim redom EU na področju **upravnega sodelovanja in digitalizacije**. EU poudarja, da je potrebna dodatna uskladitev z zahtevami EU glede medsebojne pomoči in upravnega sodelovanja ter okrepitvi prizadevanj za doseganje medsebojne povezanosti in interoperabilnosti z digitalnimi sistemi EU.

EU izraža zadovoljstvo, da ima Ukrajina vzpostavljene strukture in orodja za **boj proti korupciji v davčnem sistemu**. EU poudarja, da mora Ukrajina še naprej prednostno obravnavati preprečevanje in pregon korupcije s krepitvijo integritete in strokovnosti davčnih organov, omejevanjem diskrecijskih pooblastil ter odpravljanjem obstoječih vrzeli, ki omogočajo davčne utaje. EU poleg tega poziva Ukrajino, naj okrepi zmogljivosti institucij za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj za preiskovanje in pregon primerov korupcije, povezanih z obdavčitvijo.

EU poudarja, da je treba nadaljevati izvajanje reformnih ukrepov v okviru nacionalne strategije za prihodke za obdobje 2024–2030.

3. Poglavje 17 – Ekonomska in monetarna politika

Kot je predvideno v pogajalskem okviru, Ukrajina po pristopu ne bo takoj postala članica euroobmočja in Eurosistema.

EU pozdravlja visoko stopnjo usklajenosti Ukrajine s pravnim redom EU na področju **monetarne politike**, predvsem kar zadeva prepoved privilegiranega dostopa javnega sektorja. EU poziva Ukraino, naj sprejme potrebne ukrepe za popolno uskladitev svoje zakonodaje s pravnim redom EU na področju neodvisnosti centralnih bank. Konkretno, EU poudarja, da mora Ukrajina zagotoviti osebno neodvisnost guvernerja Narodne banke Ukrajine (NBU) in članov njenih organov odločanja, predvsem kar zadeva jasno opredeljene razloge za razrešitev v skladu s pravnim redom EU in dostop do sodnega nadzora, ter sprejeti ukrepe za odpravo vsakršnega vladnega ali parlamentarnega vpliva na organe upravljanja in odločanja NBU. EU opozarja, da mora Ukrajina zagotoviti, da bo NBU v celoti spoštovala prepoved monetarnega financiranja, ko bo vojno stanje odpravljeno. Kot je navedeno v pogajalskem okviru, se Ukrajina ob pristopu ne bo samodejno pridružila euroobmočju in Eurosistemu. Kar zadeva **ekonomsko politiko**, EU ugotavlja, da Ukrajina postopoma krepi svoje fiskalno upravljanje ter je delno usklajena s pravnim redom EU na področju fiskalnega usklajevanja in nadzora, računovodstva in statistike v javnem sektorju, makroekonomskih in proračunskih napovedi, numeričnih fiskalnih pravil, preglednosti javnih financ ter obsega nacionalnih proračunskih okvirov. EU poudarja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za izboljšanje kakovosti makroekonomske statistike in statistike državnih financ, izboljšanje postopka napovedovanja, ustanovitev neodvisne fiskalne institucije ter uskladitev proračunske zakonodaje in praks s pravnim redom EU na področju nacionalnih proračunskih okvirov. Potrebna so tudi prizadevanja za zagotovitev pravočasne predložitve visokokakovostnih podatkov v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji.

EU pozdravlja obstoj zakonodajnega in institucionalnega okvira za **boj proti korupciji v ekonomski in monetarni politiki**, vendar poudarja, da je treba zagotoviti dosledno izvajanje in pozorno spremljanje protikorupcijskih ukrepov v vseh ustreznih institucijah.

4. Poglavlje 19 – Socialna politika in zaposlovanje

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena z **evropskim stebrom socialnih pravic**. EU ugotavlja, da je Ukrajina zavezana politiki in načelom EU, ki usmerjajo njeno socialno politiko in politiko zaposlovanja. EU poziva Ukrajino, naj si prizadeva za nadaljnje usklajevanje z evropskim stebrom socialnih pravic in njegovo izvajanje, tudi s sprejetjem novih strategij in orodij za zbiranje podatkov ter zagotavljanjem, da se vsi razpoložljivi instrumenti uporabljajo za spodbujanje izvajanja in doseganja ciljev stebra, vključno z enakimi možnostmi, poštenimi delovnimi pogoji ter socialno zaščito in vključenostjo.

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU na področju **delovnega prava**¹, in jo spodbuja, naj se z njim dodatno uskladi. Nadaljnje usklajevanje je potrebno na področjih obveščanja delavcev, posvetovanja z njimi in njihove udeležbe, delovnih pogojev, delovnega časa in delovnega prava v prometu, pa tudi napotitve delavcev, obenem pa je treba dokončati usklajevanje s pravnim redom EU na področju prenosa podjetij. EU poudarja, da mora Ukrajina okrepiti upravne zmogljivosti za izvrševanje in inšpekcijske preglede, pri čemer se mora uskladiti z mednarodnimi delovnimi standardi.

¹ Za oceno pravnega reda EU o delovnih pogojih, delovnem času in napotitvi delavcev na področju cestnega prometa glej stališče EU o sklopu 4, poglavje 14 (Promet).

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU na področju **zdravja in varnosti pri delu**. EU ugotavlja tudi, da je potrebno nadaljnje usklajevanje s pravnim redom EU na področju zdravja in varnosti pri delu, med drugim z okvirno direktivo, direktivo o delovnem mestu in direktivo o dejavnostih pridobivanja rudnin z vrtanjem, pa tudi direktivami, ki zajemajo posebna tveganja, vključno s kemičnimi, biološkimi in fizikalnimi dejavniki, kot so direktiva o izpostavljenosti azbestu pri delu, direktiva o rakotvornih, mutagenih ali reprotoksičnih snoveh in direktiva o izpostavljenosti elektromagnetnemu sevanju. Ukrajina se mora uskladiti z direktivami o delu na ribiških ladjah, zdravstveni oskrbi na ladjah ter poškodbah z ostrimi pripomočki v bolnišnicah in zdravstvenem sektorju. Ukrajina mora zagotoviti, da se v nacionalno zakonodajo vključijo tudi posodobitve direktiv EU o varnosti in zdravju pri delu, kadar še niso bile vključene. Posebno pozornost je treba nameniti tudi osebnemu področju uporabe obstoječe in prihodnje nacionalne zakonodaje o varnosti in zdravju pri delu, da se zagotovi njena skladnost z osebnim področjem uporabe direktiv EU o varnosti in zdravju pri delu. Ukrajina je slabo pripravljena glede institucionalnih vidikov varnosti in zdravja pri delu. Okrepiti mora upravne zmogljivosti za izvrševanje in inšpekcijske preglede, pri čemer se mora uskladiti z mednarodnimi delovnimi standardi.

EU ugotavlja, da ima Ukrajina vzpostavljen osnovni institucionalni in pravni okvir za **socialni dialog**. EU poudarja, da mora Ukrajina sprejeti ukrepe za okrepitev svojega institucionalnega okvira v skladu s standardi in praksami EU na področju socialnega dialoga, okrepiti dvostranski in tudi tristranski socialni dialog, spodbujati kolektivna pogajanja in zagotoviti krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev.

EU ugotavlja, da je Ukrajina, kar zadeva **politiko zaposlovanja**, delno usklajena s pravnim redom EU na področju splošnega okvira za politike zaposlovanja, socialnega gospodarstva in pravičnega prehoda, pa tudi programov za podporo zaposlovanju in zaposlovanja mladih. EU opozarja, da je treba dodatno okrepiti aktivne ukrepe trga dela in programe za podporo zaposlovanju, še posebej za mlade, dolgotrajno brezposelne in ranljive skupine, vključno z invalidnimi delavci. Okrepiti je treba tudi zakonodajni okvir in institucionalno zmogljivost, predvsem funkcionalno zmogljivost državnega zavoda za zaposlovanje. V zvezi s pravičnim preходом EU poudarja, da mora Ukrajina pri izvajanju podnebne cilja EU za leto 2030, predvsem pri blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje do leta 2050, pa tudi pri zavezah za zmanjšanje emisij, zagotoviti vsedružbeni in vsevladni pristop, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti distribucijskemu učinku prehoda na podnebno nevtralnost na najranljivejše skupine prebivalstva, obenem pa nihče ne sme biti zapostavljen.

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU na področju institucionalnih vidikov **socialne zaščite in socialnega vključevanja**. EU ugotavlja tudi, da je Ukrajina delno usklajena s politiko EU o dolgotrajni oskrbi ter zaščiti in varstvu otrok. EU poziva Ukrajino, naj okrepi sistem socialne zaščite in izboljša dostop do njega, pa tudi izvaja strategijo o pravici vsakega otroka, da odrasča v družinskem okolju, in nadalje razvija svoje storitve otroškega varstva. EU poziva Ukrajino, naj poleg podpore neformalnim oskrbovalcem zagotovi pravičen in cenovno ugoden dostop do visokokakovostnih storitev dolgotrajne oskrbe za vse, ki jo potrebujejo, ter doseže napredek pri deinstitucionalizaciji in podpori samostojnemu življenju invalidov, vključno s starejšimi invalidi in invalidnimi otroki.

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU na področju **nediskriminacije** ter na področju **enakega obravnavanja žensk in moških v politiki zaposlovanja in socialni politiki**. EU poziva Ukrajino, naj svojo zakonodajo še bolj uskladi s pravnim redom EU ter sprejme ukrepe za obravnavanje teh vprašanj, med drugim v zvezi z odpravo plačne vrzeli med spoloma in omejene zastopanosti žensk na položajih odločanja. EU poziva Ukrajino, naj zagotovi izvajanje ustreznih ukrepov ter dejansko enakost žensk in moških v politiki zaposlovanja in socialni politiki.

EU ugotavlja, da institucionalni in zakonodajni okvir Ukrajine ni usklajen s pravnim redom EU o **Evropskem socialnem skladu (ESS)**. EU poziva Ukrajino, naj okrepi zmogljivosti v državnih organih, da bi zagotovila njihovo pripravljenost za upravljanje ESS.

EU ugotavlja, da ima Ukrajina vzpostavljene ukrepe in programe za **boj proti korupciji na socialnem področju in področju zaposlovanja**, ter poudarja, da bi bilo treba zagotoviti izvajanje in učinkovitost takih ukrepov ter obenem okrepiti sisteme notranje kontrole in upravne zmogljivosti. Potrebna je nadaljnja uskladitev s pravnim redom EU na področju zaščite žvižgačev, skupaj z ukrepi za povečanje integritete pri inšpekcijah dela in odgovornosti pri inšpekcijah dela ter odhodkih za socialno pomoč.

5. Poglavje 20 – Podjetniška in industrijska politika

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s **horizontalnimi vidiki industrijske politike EU**; dober napredek je dosegla predvsem pri usklajevanju ciljev industrijske politike s cilji politike EU. EU Ukrajino poziva, naj nadaljuje usklajevanje s horizontalnimi vidiki. EU izpostavlja napredek Ukrajine pri digitalizaciji javnih storitev, zeleni rasti in razvoju posameznih sektorjev. EU Ukrajino tudi poziva, naj si še naprej prizadeva za sprejemanje dobrih praks in politik EU na teh področjih, pri tem pa okrepi svojo zavezanost trajnostnemu razvoju in digitalnemu prehodu zasebnega sektorja, strateško zavezanemu njegovemu izvajanju.

EU ugotavlja, da je Ukrajina na področju **podjetniške politike in instrumentov** delno usklajena s politiko in instrumenti EU za MSP. EU ugotavlja, da se mora Ukrajina posvetiti izvajanju, predvsem pri kompleksnih reformah. Čeprav Ukrajina dejavno sodeluje v stebru MSP v okviru programa Enotni trg, ki vključuje evropsko podjetniško mrežo, Erasmus za mlade podjetnike in evropske grozde, jo EU poziva, naj zagotovi sinergije med ukrepi stebra MSP in ukrepi na nacionalni ravni v podporo MSP.

EU ugotavlja, da bi lahko z zmanjšanjem ovir za sodelovanje v programih EU, kot je program Enotni trg, in ustvarjanjem sinergij med ukrepi stebra MSP in ukrepi na nacionalni ravni v podporo MSP povečali privlačnost pobud, kot sta program Erasmus za mlade podjetnike in partnerstva med grozdi EU-Ukrajina. EU Ukrajino tudi poziva, naj zagotovi popolno uskladitev s pravnim redom EU na področju zamud pri plačilih.

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU v zvezi z **industrijskimi sektorji**. EU pozdravlja napredek Ukrajine pri usklajevanju s pravnim redom EU v več industrijskih sektorjih z znatnimi prizadevanji na področjih, kot so surovine. EU pozdravlja prizadevanja Ukrajine za uskladitev s cilji vesoljske politike EU in ustreznimi instrumenti. EU poziva Ukrajino, naj v zvezi z gradbenim sektorjem vzpostavi zanesljiv sistem za nadzor trga. EU Ukrajino tudi poziva, naj nadaljuje prizadevanja v vseh sektorjih, v katerih je potrebna nadaljnja uskladitev s pravnim redom EU, vključno s turizmom, gradbeništvom, rudarjenjem, surovinami, tekstilno, obrambno in jeklarsko industrijo.

EU poudarja, da bi Ukrajina morala zagotoviti pravično, tržno usmerjeno in **nediskriminatorno delovanje industrij** v skladu s pravili in standardi EU, predvsem s pravili EU o državni pomoči, ter poudarja, da se bo ta proces spremljal v povezavi s poglavjem 8 (Politika konkurence). Ukrajina mora okrepiti nadzorne mehanizme in dokazati viden učinek pri zmanjševanju korupcije, predvsem v sektorjih z visokim tveganjem, tudi v gradbeništvu in na področju surovin, okrepiti poslovno integriteto v zasebnih podjetjih in podjetjih v državni lasti ter zagotoviti resnično konkurenco, preglednost in integriteto pri privatizaciji javnega premoženja.

6. Poglavlje 25 – Znanost in raziskave

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom na področju **politike raziskav in inovacij**, in pozdravlja dejstvo, da je Ukrajina v celoti vključena v vodilni okvirni program Unije za raziskave in inovacije Obzorje Evropa in je na dobri poti, da še poveča svoje sodelovanje v tem okvirnem programu. EU Ukrajino poziva, naj okrepi svoj raziskovalni in inovacijski ekosistem ter sprejme potrebne spremljevalne ukrepe. EU Ukrajino spodbuja, naj sprejme ukrepe za spodbujanje sodelovanja med znanstvenimi krogi in podjetji ter nadaljnje ukrepe za vključevanje ukrajinskega inovacijskega ekosistema v evropski sistem inovacijskih kazalnikov in napredek pri izboljšanju uspešnosti v njegovem okviru. EU Ukrajino prav tako poziva, naj razvije in izvaja strategije pametne specializacije.

EU pozdravlja dejstvo, da Ukrajina dobro napreduje v zvezi z **okvirnim programom za raziskave in inovacije Obzorje Evropa** ter vzpostavljanjem evropskega raziskovalnega prostora. EU Ukrajino poziva, naj doseže še več različnih deležnikov, predvsem na področju inovacij, in z njimi sodeluje. EU ugotavlja, da je Ukrajina zmerno pripravljena na vključevanje v evropski raziskovalni prostor, in jo poziva, naj dodatno okrepi svoje zmogljivosti za nadaljnje vključevanje v evropski raziskovalni prostor.

EU pozdravlja dejstvo, da je Ukrajina vzpostavila učinkovit strateški in pravni okvir za **boj proti korupciji na področju raziskav in znanosti**. EU poudarja, da mora Ukrajina povečati svojo učinkovitost s krepitvijo zmogljivosti in spremljanjem podrejenih organov ter okrepitvijo nadzora nad uporabo državnih sredstev, upravljanjem javnega premoženja in navzkrižji interesov.

7. Poglavlje 26 – Izobraževanje in kultura

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU v zvezi z **izobraževanjem in usposabljanjem**. EU je seznanjena s tem, da se Ukrajina zanima za pridružitve programu Erasmus+. EU poudarja, da mora Ukrajina obdržati zadosten proračun za izobraževanje v skladu s svojimi ambicijami in cilji. EU Ukrajino poziva, naj si še naprej prizadeva za zbiranje podatkov in uporabo informacijskega sistema za upravljanje izobraževanja pri oblikovanju politik, pri čemer naj zagotovi popolno interoperabilnost med izobraževalnimi podsektorji in redno javno poročanje. EU poudarja, da mora biti ukrajinska reforma vzgoje in varstva predšolskih otrok finančno vzdržna ter zagotoviti stalen, vključujoč in cenovno ugoden dostop do kakovostnega izobraževanja in varstva za vse otroke. EU Ukrajino poziva, naj si še naprej prizadeva za izvajanje izobraževanja na podlagi kompetenc, podpira učitelje in mentorje z ustreznimi orodji in usposabljanjem, da bi učinkovito zagotavljali visokokakovostno učenje, ter krepí digitalne spretnosti na vseh ravneh izobraževanja. EU Ukrajino tudi poziva, naj na področju visokošolskega izobraževanja v celoti izvaja ključne bolonjske zaveze ter se uskladi s poročilom iz Tirane in poročilom iz Rima, predvsem v zvezi s socialno razsežnostjo in akademskimi vrednotami. EU ugotavlja, da mora Ukrajina prednostno obravnavati prehod na institucionalno akreditacijo visokošolskih ustanov. EU opozarja, da mora Ukrajina doseči zadosten napredek pri doseganju ciljev, določenih v okviru evropskega visokošolskega prostora, in vzpostaviti sistem spremljanja, ki omogoča zanesljivo sledenje tem ciljem.

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU v zvezi s **poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem** ter spretnostmi za boljšo zaposljivost in vseživljenjsko učenje. EU poudarja, da mora Ukrajina zagotoviti zadostna sredstva za optimizacijo sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja v skladu s potrebami trga dela, pri tem pa izboljšati vključenost deklet in ranljivih skupin, vključno s krepitvijo zmogljivosti ter povečanjem števila in izboljšanjem kakovosti učiteljev na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. EU poziva Ukrajino, naj okrepi usklajevanje vseživljenjskega učenja in razširi možnosti zanj. EU Ukrajino tudi poziva, naj spodbuja uvajanje mikrodokazil in razmisli o uvedbi individualnih učnih računov. EU pozdravlja dejstvo, da se je Ukrajina leta 2025 pridružila evropski koaliciji za vajeništva, in jo poziva, naj v okviru tega sodelovanja izvaja priporočilo Sveta iz leta 2018 o evropskem okviru za kakovostna in učinkovita vajeništva.

EU pozdravlja dober napredek Ukrajine na področju **mladih**, pri čemer ugotavlja, da je na tem področju delno usklajena z zadevnim pravnim redom EU. EU poziva Ukrajino, naj še naprej prednostno obravnava mladinsko delo in participacijo mladih ter ostane zavezana evropski agendi za mladinsko delo, kar naj bosta osrednja cilja. EU Ukrajino tudi poziva, naj zagotovi učinkovito izvajanje strateških ciljev na nacionalni in lokalni ravni.

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU na področju **športa**, ter poudarja, da mora Ukrajina še naprej usklajevati zakonodajo s pravnim redom EU na področju športa in okrepiti ukrepe za integriteto športa, vključno z ukrepi proti dopingu, dobrim upravljanjem in preprečevanjem vnaprejšnjega dogovarjanja o izidih tekem.

EU ugotavlja, da je Ukrajina delno usklajena s pravnim redom EU na področju **kulture**, in pozdravlja dejstvo, da je Ukrajina v celoti vključena v vodilni program Unije Ustvarjalna Evropa za podporo kulturnim in ustvarjalnim sektorjem. EU poziva Ukrajino, naj izvaja strategijo za razvoj ukrajinske kulture za obdobje 2025–2030, zagotovi uskladitev z Direktivo 2014/60/EU o vračanju predmetov kulturne dediščine in okrepi institucionalno zmogljivost za spremljanje rezultatov politike. EU poziva Ukrajino, naj sprejme jasne, pregledne in učinkovite ukrepe za varstvo kulturne dediščine in boj proti nedovoljeni trgovini ter zagotovi njihovo izvrševanje. EU poziva Ukrajino, naj kulturnim in ustvarjalnim organizacijam ter delavcem v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih še naprej zagotavlja priložnosti za sodelovanje z njihovimi kolegi v državah EU, predvsem s sodelovanjem v programu EU za podporo kulturnim in ustvarjalnim sektorjem.

EU pozdravlja napredek Ukrajine v zvezi z **bojem proti korupciji v izobraževanju, na področju mladih, v športu in kulturi**. EU Ukrajino tudi poziva, naj se bori proti korupciji predvsem na področju visokošolskega izobraževanja, mladih, športa in kulturne dediščine. Poleg tega EU poziva Ukrajino, naj zagotovi integriteto in odgovornost lokalnih in podrejenih organov, vključno z izobraževalnimi, mladinskimi, športnimi in kulturnimi ustanovami.

8. Poglavlje 29 – Carinska unija

EU pozdravlja napredek Ukrajine pri uskladitvi s pravnim redom EU na področju **carinske zakonodaje**. EU z zadovoljstvom ugotavlja, da je ukrajinski carinski zakonik v veliki meri usklajen s carinskim zakonikom Unije. EU poudarja, da mora Ukrajina svoj pravni okvir še bolj uskladiti s pravnim redom EU na tem področju. Še naprej mora usklajevati svojo nacionalno zakonodajo s carinskim zakonikom Unije in sekundarno zakonodajo ter drugo carinsko zakonodajo Unije o oprostitvah carin, uveljavljanju pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov, kulturnih dobrinah, gotovini, predhodnih sestavinah za prepovedane droge in blagu z dvojno rabo.

EU pozdravlja zadostnost **upravnih in operativnih zmogljivosti** Ukrajine za opravljanje sedanjih carinskih nalog. EU poziva Ukrajino, naj še pred pristopom dodatno okrepi svoje upravne in operativne zmogljivosti ter osebje. EU poudarja, da mora Ukrajina še naprej razvijati in nadgrajevati svoje obstoječe informacijske sisteme v skladu z zahtevami EU, da bi omogočila interoperabilnost z digitalnim carinskim okoljem EU, kot se je zavezala v načrtu reform državne carinske službe za obdobje 2024–2030. EU opozarja, da mora Ukrajina nameniti zadostne finančne in človeške vire za ves trenutni in načrtovani razvoj informacijske tehnologije, vključno z viri, povezanimi z nadaljnjim razvojem digitalnega carinskega okolja EU.

EU poudarja, da mora Ukrajina še naprej krepiti svoj **protikorupcijski okvir na carinskem področju**. Ukrajina bo morala izboljšati obvladovanje tveganja in okrepiti sodelovanje med nacionalnimi organi in agencijami, pa tudi izboljšati učinkovitost izvajanja in izvrševanja sankcij za kršitve. Poleg tega sta ključnega pomena prednostno obravnavanje pravočasnega izvajanja reforme državne carinske službe in uvedba ukrepov za zmanjšanje tveganja korupcije v regionalnih in lokalnih uradih.

Glede na trenutno stanje pripravljenosti Ukrajine in pod pogojem, da bo Ukrajina izpolnila vmesna merila v zvezi s sklopom 1, EU ugotavlja, da se bodo lahko ta poglavja – če se bo Ukrajina še naprej uspešno prilagajala pravnemu redu EU iz naslednjih poglavij in ga tudi izvajala ter brez poseganja v kakršne koli dodatne pogoje, določene v nadaljnjih merilih, opredeljenih za sklop 3 – začasno zaprla šele, ko se bo EU strinjala, da so izpolnjena naslednja merila:

Poglavje 10 – Digitalna preobrazba in mediji

- Ukrajina svojo nacionalno zakonodajo uskladi s pravnim redom EU na področju elektronskih komunikacij, vključno z določbami o neodvisnosti nacionalnega regulativnega organa, digitalnih storitvah in trgih, digitalnem zaupanju in kibernetiki varnosti, podatkih, polprevodnikih, umetni inteligenci in avdiovizualnih medijskih storitvah.
- Ukrajina dokaže, da ima zadostne upravne zmogljivosti za izvrševanje nacionalne zakonodaje, usklajene s pravnim redom EU, na področju elektronskih komunikacij, digitalnih storitev in trgov, digitalnega zaupanja in kibernetike varnosti, podatkov, polprevodnikov, umetne inteligence in avdiovizualnih medijskih storitev. Ukrajina do pristopa zagotovi popolno skladnost z zahtevami pravnega reda na področju medijev, da bi zagotovila svobodo in pluralnost medijev. Ukrajina do pristopa zagotovi ustrezno upravno zmogljivost in popolno neodvisnost zadevnih nacionalnih regulativnih organov.

Poglavje 16 – Obdavčitev

- Ukrajina dokaže napredovanje pri usklajevanju s pravnim redom EU na področjih, ki zahtevajo nadaljnje usklajevanje, predvsem pri neposredni in posredni obdavčitvi, vključno z DDV, trošarinah, obdavčitvi avtomobilov in upravnem sodelovanju na področju obdavčitve. To vključuje sprejetje in izvajanje časovnega okvira za postopno uskladitev s pravili EU na področju DDV in trošarin za energente, alkohol in alkoholne pijače ter tobačne izdelke, da se zagotovi uskladitev s področjem uporabe, oprostitvami in stopnjami najnižjih zneskov. To vključuje tudi sprejetje in izvajanje pravil o izmenjavi informacij, preprečevanju zlorab in obdavčitvi podjetij. Ukrajina uskladi svoj poenostavljeni davčni režim s pravnim redom EU.
- Ukrajina dokaže, da ima zadostne upravne zmogljivosti z visokimi standardi integritete v davčni upravi, zadostno število zaposlenih, pa tudi potrebno infrastrukturo na osrednji in lokalni ravni za izvajanje in izvrševanje davčne zakonodaje ter za zagotovitev učinkovitega pobiranja davkov in stalnih prizadevanj za boj proti korupciji v davčni upravi. Ukrajina dokaže, da imata centralni urad za zvezo in centralni trošarinski urad za zvezo vzpostavljene primerne strukture in ureditve za zagotovitev, da bosta ob pristopu imela dovolj osebja in bosta operativna.
- Ukrajina doseže zadosten napredek pri razvoju podpornih sistemov informacijske tehnologije za davčno upravo, vključno s tistimi, ki zadevajo medsebojno povezanost in interoperabilnost z ustreznimi sistemi EU – med drugim s sistemi za upravljanje DDV in trošarin –, ter pri vzpostavljanju informacijskih sistemov, ki so potrebni za upravno davčno sodelovanje in izmenjavo informacij na področju obdavčitve.

Poglavje 17 – Ekonomska in monetarna politika

- Ukrajina svoj pravni okvir uskladi s pravnim redom EU, da bi zagotovila popolno neodvisnost Narodne banke Ukrajine in prepoved monetarnega financiranja javnega sektorja ter omogočila popolno vključitev Narodne banke Ukrajine v Evropski sistem centralnih bank.
- Ukrajina svoj pravni okvir uskladi z zahtevami EU za nacionalne proračunske okvire.

Poglavje 19 – Socialna politika in zaposlovanje

- Ukrajina svojo zakonodajo na področju delovnega prava ter zdravja in varnosti pri delu uskladi s pravnim redom EU ter dokaže, da bodo do pristopa vzpostavljene ustrezne upravne strukture in zmogljivost za pravilno izvajanje pravnega reda EU na področju delovnega prava ter zdravja in varnosti pri delu, predvsem s krepitvijo sistema inšpekcije dela.
- Ukrajina se uskladi s pravnim redom EU na področju socialne zaščite in vključevanja ter nediskriminacije in enakega obravnavanja žensk in moških na področju zaposlovanja in socialne politike, hkrati pa dokaže, da bodo do pristopa vzpostavljene zadostne upravne strukture ter upravne in izvršilne zmogljivosti.
- Ukrajina dokaže, da ima zadostno zmogljivost za zagotovitev učinkovitega izvajanja in izvrševanja zakonodaje in političnega okvira na področju zaposlovanja in socialne politike, vključno z zmogljivostmi načrtovanja in operativnimi zmogljivostmi, za spodbujanje učinkovitega socialnega dialoga, pa tudi za zagotovitev zmogljivosti za prihodnje upravljanje Evropskega socialnega sklada.

Poglavje 20 – Podjetniška in industrijska politika

- Ukrajina vzpostavi in začne izvajati celovito industrijsko strategijo, skladno z ustreznimi politikami EU.
- Ukrajina dokaže, da ima zadostne upravne zmogljivosti in raven usklajevanja med zadevnimi ministrstvi in agencijami.

Poglavje 25 – Znanost in raziskave

- Ukrajina dokaže, da ima potrebne izvedbene zmogljivosti za zagotovitev povečanja naložb v raziskave in znanost, še posebej javno financiranje, takoj ko bodo okoliščine to omogočale.
- Ukrajina dokaže, da je vzpostavila strukture za krepitev raziskovalnih in inovacijskih ekosistemov, razvoj in izvajanje strategij pametne specializacije ter ukrepe za krepitev sodelovanja med zasebnim in javnim sektorjem na področju raziskav in inovacij.
- Ukrajina sprejme načrt za evropski raziskovalni prostor za obdobje 2025–2027 in napreduje pri njegovem izvajanju.

Poglavje 26 – Izobraževanje in kultura

- Ukrajina dokaže, da je vzpostavila potreben institucionalni in politični okvir, ustrezno proračunsko načrtovanje in protikorupcijske ukrepe, da bi izpolnila cilje politike EU na področju izobraževanja in usposabljanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem, mladimi, športom in kulturo. To vključuje ukrepe za odpravo vrzeli glede na cilje, določene v okviru evropskega izobraževalnega prostora, ter postopno vzpostavitev zanesljivega in interoperabilnega sistema spremljanja, v okviru katerega se spremljajo rezultati v vseh izobraževalnih podsektorjih.

Poglavje 29 – Carinska unija

- Ukrajina je na napredni stopnji uskladitve na področjih, na katerih je potrebno nadaljnje usklajevanje, predvsem s carinskim zakonikom Unije in ustrezno sekundarno zakonodajo, pa tudi z drugo carinsko zakonodajo Unije, na primer o oprostitvah carin in uveljavljanju pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov, kulturnih dobrinah, gotovini, predhodnih sestavinah za prepovedane droge in blagu z dvojno rabo.
- Ukrajina dokaže, da ima zadostne upravne in operativne zmogljivosti z visokimi standardi integritete in zmogljivosti v davčni upravi, pa tudi potrebno infrastrukturo v osrednjih, regionalnih in lokalnih carinskih uradih za izvajanje in izvrševanje svoje carinske zakonodaje, učinkovito nadzorovanje in spremljanje čezmejnih gibanj ter zagotavljanje stalnih prizadevanj za boj proti korupciji v carinskem sektorju, med drugim z dokončanjem reforme državne carinske službe, vključno s ponovnim potrjevanjem zaposlenih.
- Ukrajina dokaže zadosten napredek pri pripravi in razvoju digitalnih carinskih sistemov, potrebnih za izvajanje carinskega zakonika Unije in druge carinske zakonodaje Unije, in sicer z izvajanjem načrta reform državne carinske službe za obdobje 2024–2030 ter zagotavljanjem potrebnih proračunskih in človeških virov, ki omogočajo razvoj teh digitalnih carinskih sistemov in njihovo interoperabilnost z digitalnim carinskim okoljem EU.

* *

Spremljanje napredka pri usklajevanju s pravnim redom EU in ustreznimi evropskimi standardi ter njihovem izvajanju se bo nadaljevalo med pogajanja. EU poudarja, da bo posebno pozornost namenila spremljanju vseh navedenih posameznih zadev, da bi zagotovili ustrezno upravno zmogljivost Ukrajine, njeno zmogljivost za dokončno uskladitev s pravnim redom EU na vseh področjih iz tega sklopa ter nadaljnji napredek pri njegovem izvajanju in uveljavljanju. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti povezavam med tem in drugimi pogajalskimi sklopi. Končna ocena skladnosti zakonodaje Ukrajine s pravnim redom EU in ustreznimi evropskimi standardi ter sposobnosti te države za izvajanje bo možna šele v poznejši fazi pogajanj. EU poziva Ukrajino, naj Pridružitvenemu svetu poleg vseh informacij, ki jih EU lahko zahteva za pogajanja o tem sklopu in ki jih je treba predložiti konferenci, redno pošilja podrobne pisne informacije o napredku pri izvajanju pravnega reda EU.

Glede na navedeno bo morala konferenca ponovno obravnavati ta sklop, ko bo primerno.

EU tudi opozarja, da utegnejo biti med 7. oktobrom 2026 in zaključkom pogajanj sprejeti novi akti pravnega reda EU.